

Arkadaşını Yemek

Geçtiğimiz yüzyıl içinde et tüketimine karşı en çarpıcı yorum ünlü yazar ve düşünür George Bernard Shaw'dan geldi: "Hayvanlar benim dostumdur. Ben dostlarımı yemem." Endüstriyel üretim marketten alınan etin "arkadaşa" ait olduğunu unutturuyor. Süt kuzusu pirzolayı alırken süttten kesilmemiş kuzuyu düşünmek zor. Temizlenmiş, dilimlenmiş, kaynağından üretimin her aşamasında biraz daha farklılaşmış son mamül doğadaki canlı halinden son derece farklı. Özellikle yeni nesil için tüketilen ürün kaynağından son derece uzak. Öğretmen tavuk çizmesini istediğinde marketten alınan paketli ürünü çizen yuva çocukları hikaye değil, gerçek.

Şimdi et tüketimine karşı duygusallıktan uzak ve çok güçlü iki argüman var. Et tüketimini azaltmayı gerektiren faktörlerden ilki ve en önemlisi küresel iklim değişikliği. Birleşmiş Milletler Yiyecek Ve Tarım Organizasyonu (FAO) raporuna göre hayvancılık sera gazı salımının %18'inden sorumlu. Dünyadaki tüm arabaların, trenlerin, uçaların ve teknelerin toplam %13'lük payı olduğu düşünülürse rakamın büyüklüğü anlaşılabilir. Bu etkinin önemli bir bölümü hayvancılık için ormanların yok edilmesinden kaynaklanıyor. "Gezegenin akciğeri" olarak tanımlanan Amazon ormanları hayvan otlatmak için arazi açmak üzere yakılıyor ve kesiliyor. Hayvancılığın, özellikle büyük baş hayvancılığın küresel iklim değişikliği ile birleştiği diğer bir nokta ise metan gazı. Tek bir inek atmosfere 200 litre metan gazı bırakıyor. Kesilmek üzere tutulan hayvan sayısı o kadar fazla ki sindirim sonunda çıkardıkları gaz atmosferi etkiliyor. Kulağa şaka gibi geliyor ama gerçek. Örnek vermek gerekirse; ABD'de 100 milyon büyükbaş hayvan besleniyor ve ülke çapında üretilen tahılın %80'i hayvan yemine dönüştürülüyor. Ve tabii metan gazının atmosferi ısıtma potansiyelinin karbondioksite göre 23 kat daha yüksek.

Et tüketimine karşı diğer argüman ise insan sağlığı ile ilgili. Son beş yılda ardı ardına yayınladığı kitaplar ile yiyeceğe bakışımızı değiştiren Michael Pollan konuyu şöyle açıklıyor: "Yediğimiz şey gıda zincirinin ne kadar üzerinde ise o kadar besleyicidir. Böyle baktığımızda içinde et olan bir diyet vejetaryen diyete göre daha besleyicidir. Fakat aynı zamanda, yediğimiz şey gıda zincirinin ne kadar üzerinde ise o kadar fazla toksine maruz kalırız. Tahıl yediğimizde o tahılı üretmek için kullanılan böcek ilacını hücrelerimize alırız. Tahılı yiyen hayvanı yediğimizde ise hem böcek ilacını, hem de hayvan yetiştiriciliğinde kullanılan türlü türlü kimyasal tüketmiş oluruz." Sonuçta düşünce az et yemeğe ama "iyi et" yemeğe varıyor.

Özetle; et ye(me)mek konusu kesimhanede akıbetini anlayıp can havliyle bağırın koyunun, canı acıyan dananın, hayvan haklarının ötesine geçmiş durumda. PETA'nın "Child Abuse" kampanyası iki yıldır destekçilerini arttırarak büyüyor. Önümüzdeki yıllarda hem vejetaryenliğin, hem de "iyi et" kavramını güçleneceği kesin. "İyi" olgusu ise sadece etin organik olmasını değil, hayvanın doğumdan kesime yaşadığı deneyimin ne kadar merhametli olduğunu içerecek.

Feeding Kids Meat Is Child Abuse

Fight the Fat: Go Vegan **PETA**